

Toimintaohjeet onnettomuus-, vaara- ja hätätilanteisiin

TULIPALO		
1.	PELASTA	Varoita ja pelasta välittömässä vaarassa olevat.
2.	SAMMUTA	Yritä sammuttaa tulipalo terminaali-alueella ja työkoneissa olevalla alkusammutuskalustolla, jos se on mahdollista. Älä hengitä savua, pysy matalana.
3.	RAJOITA	Pyri rajaamaan palon eteneminen. Jos tulipalo on rakennuksessa, sulje ovet ja ikkunat. Pyri mahdollisuuksien mukaan siirtämään helposti syttyvät materiaalit ja aineet sekä kontit ja työkoneet pois tulen leviämisalueelta.
4.	HÄLYTÄ	Tee hätäilmoitus turvallisesta paikasta. Soita yleiseen hätänumeroon 112 , käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta . Soita aina itse, ellet ole varma, että hätäilmoitus on jo tehty.
5.	ILMOITA	Ilmoita tulipalosta terminaali-alueen johtajalle puh. 040 530 7031 .
6.	OPASTA	Opasta apu paikalle. Terminaali-alue on laaja, joten huolehdi, että pelastusviranomaiset löytävät oikeaan paikkaan. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

SÄHKÖPALO		
1.	PELASTA	Varoita ja pelasta välittömässä vaarassa olevat.
2.	SAMMUTA	Yritä irrottaa laitteen virtapistoke tai sulake. Mikäli mahdollista, sammuta palo joko käsisammuttimella tai sammutuspeitteellä.
3.	RAJOITA	Pyri rajaamaan palon eteneminen. Jos tulipalo on rakennuksessa, sulje ovet ja ikkunat. Pyri mahdollisuuksien mukaan siirtämään helposti syttyvät materiaalit ja aineet pois tulen leviämisalueelta.
4.	HÄLYTÄ	Tee hätäilmoitus turvallisesta paikasta. Soita yleiseen hätänumeroon 112 , käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta . Soita aina itse, ellet ole varma, että hätäilmoitus on jo tehty.
5.	ILMOITA	Ilmoita sähköpalosta terminaali-alueen johtajalle puh. 040 530 7031 .
6.	OPASTA	Opasta apu paikalle. Terminaali-alue on laaja, joten huolehdi, että pelastusviranomaiset löytävät oikeaan paikkaan. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

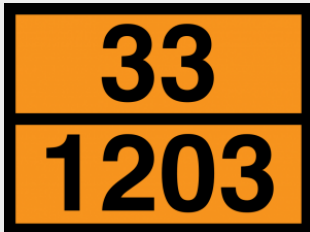
ÖLJYVAHINGKO/-ONNETTOMUUS

1.	HAVAINNOI	Havainnoi, minkä kokoisesta öljyvuodosta on kyse. Mikäli vuoto on pieni, voi sen kerätä turvallisesti talteen itse terminaalialueelle sijoitetun öljyntorjuntakaluston avulla. Suurempien vuotojen osalta menettele seuraavien kohtien 2–6 mukaisesti.
2.	HÄLYTÄ	Mikäli öljyvuoto on merkittävä tai laajalle alueelle levinnyt, soita yleiseen hätänumeroon 112 , käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta .
3.	ILMOITA	Ilmoita öljyvahingosta terminaalivalvojalle puh. 040 530 7031 .
4.	TUKI VUOTO	Jos öljyä vuotaa edelleen, pyri tukkimaan vuoto tai yritä saada se hallintaan. Pyri estämään öljyn pääsy sade- ja hulevesiviemäriin.
5.	ALOITA TORJUNTA- TOIMET	Aloita torjuntatoimet olemassa olevin resurssein. Terminaalialueelta löytyy mm. imeytysaineita ja -mattoja sekä muita öljyntorjuntatarvikkeita. Öljyn syttyminen on pyrittävä estämään.
6.	OPASTA	Opasta apu paikalle. Terminaalialue on laaja, joten huolehdi, että pelastusviranomaiset löytävät oikeaan paikkaan. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

LIIKENNEONNETTOMUUS

1.	PELASTA	Pelasta välittömässä vaarassa olevat, vältä turhaa liikuttelua.
2.	ESTÄ LISÄONNETTO- MUUDET	Varoita muuta liikennettä, pysäytä onnettomuudessa osallisena olleiden kulkuneuvojen moottorit, varo mahdollisia laukeamattomia turvavarusteita. Pysäytä paikalle lisää apua, jos tarvetta.
3.	HÄLYTÄ	Tee hätäilmoitus yleiseen hätänumeroon 112 heti, kun mahdollista ja käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta . Jos onnettomuus on tapahtunut raiteella, ilmoita tästä myös hätäkeskukseen.
4.	ILMOITA	Ilmoita onnettomuudesta terminaalivalvojalle puh. 040 530 7031 .
5.	ANNA ENSIAPUA	Avaa hengitystiet ja tuki suuret verenvuodot, mikäli mahdollista. Älä liikuta onnettomuudelle altistuneita, ellei se ole välttämätöntä. Rauhoittele altistuneita.
6.	OPASTA	Opasta apu paikalle. Terminaalialue on laaja, joten huolehdi, että pelastusviranomaiset löytävät oikeaan paikkaan. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

VAARALLISTEN AINEIDEN ONNETTOMUUS

1.	PELASTA	Pelasta vaarassa olevat ihmiset, jos on itseäsi vaarantamatta mahdollista tehdä. Vältä altistumista aineelle sekä roiskeita ja lammikoita, joita aineesta muodostuu. Pysyttele tuulen yläpuolella, mikäli kyseessä on kaasumainen tai haihtuva aine.
2.	ESTÄ LISÄ- ONNETTO- MUUDET	Jos aine on syttyvää/räjähtävää, pyri estämään syttyminen/räjähtäminen.
3.	HÄLYTÄ	Tee hätäilmoitus yleiseen hätänumeroon 112, käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta. Pyri ottamaan selvää, mikä vaarallinen aine on kyseessä, tämä edistää pelastusviranomaisten toimintaa. Vaarallisen aineen tiedot selviävät kuljetusyksikön ulkopuolella sijaitsevasta oranssikilvestä/ADR-kilvestä, jossa vaaran tunnusnumero (2-3 numeroa ja mahdollisesti kirjain "X" tunnusnumeron edessä) on kilven yläosassa. Kilven alaosassa on ilmoitettu aineen YK-numero (4 numeroa). <i>(Kuvassa moottoribensiinistä ilmaiseva kilpi)</i>
4.	ILMOITA	Ilmoita onnettomuudesta terminaalivalvojalle puh. 040 530 7031.
5.	RAJOITA	Jos pystyt, tuki vuoto esimerkiksi sulkuventtiiliä käyttämällä. Tämä tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan, kuitenkin vain asianmukaisiin suojarusteisiin pukeutuneena.
6.	OPASTA	Opasta apu paikalle. Terminaalialue on laaja, joten huolehdi, että pelastusviranomaiset löytävät oikeaan paikkaan. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

KAASUVAARA

1.	HÄLYTÄ	Jos havaitset itse kaasuvuodon, soita yleiseen hätänumeroon 112 , käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta . Jos kaasu on peräisin muualta, kuulet yleisen vaaramerkin, jolloin tulee suojautua ohjeiden mukaisesti ennalta määritettyyn paikkaan. Yleinen vaaramerkki on minuutin mittainen nouseva ja laskeva ääni tai kuuluttamalla annettu varoitus. Ilmoita asiasta myös terminaalivalvojalle puh. 040 530 7031 .
2.	RAJOITA	Jos kaasuvuoto on peräisin terminaalialueelta, aloita mahdollisuuksien mukaan kaasuvuodon torjunta, kuitenkin vain asianmukaisin suojavarustein. Älä altistu kaasulle. Pysytele tuulen yläpuolella, seuraa tuulen suuntaa tuulipussien avulla.
3.	SEURAA OHJEITA	Seuraa pelastusviranomaisen ohjeita suojautumisesta ja muista toimenpiteistä. Kaasu on usein ilmaa raskaampaa, jolloin paras paikka on usein mahdollisimman korkealla ja tuulisella paikalla.
4.	(OPASTA)	Mikäli olet itse havainnut vuodon ja tehnyt hätäilmoituksen, opasta apu paikalle. Järjestä aina mahdollisuuksien mukaan opastus pääportilta A asti.

SÄTEILYVAARATILANNE

1.	TOIMI	Säteilyvaaratilanteesta tieto annetaan lähtökohtaisesti yleisen vaaramerkin kautta. Yleinen vaaramerkki on minuutin mittainen nouseva ja laskeva ääni tai kuuluttamalla annettu varoitus. Suojaudu sisätiloihin, väestönsuojaan tai muuhun ennalta määritettyyn paikkaan. Sulje ilmanvaihto ja tiivistä ilmanvaihtoaukot.
2.	ILMOITA	Ilmoita asiasta muille alueella oleskeleville ja ilmoita myös mahdollisuuksien mukaan terminaalialueen valvomoon, ellei asia ole varmuudella tiedossa.
3.	SEURAA OHJEITA	Kuuntele ja seuraa mahdollisuuksien mukaan radiota, televisiota ja muita tiedotusvälineitä lisätietojen saamiseksi.
4.	VÄLTÄ	Vältä puhelimen käyttöä, etteivät puhelinlinjat tukkeudu kapasiteetin ylityksen vuoksi.
5.	ODOTA	Odota, kunnes pelastusviranomainen antaa lisäohjeita tai tiedon siitä, että suojautuminen voidaan lopettaa. Tieto välitetään tiedotusvälineiden välityksellä tai yleisellä vaara ohi -merkillä väestöhälyttimien kautta.

TYÖTAPATURMA TAI SAIRASKOHTAUS

1.	SELVITÄ	Jos havaitset työtapaturman tai sairaskohtauksen, selvitä sen vakavuus ja mitä on tapahtunut.
2.	AUTA	Aloita ensiapu välittömästi.
3.	HÄLYTÄ	Jos tapaturma tai sairaskohtaus vaatii ensihoitoa, tee hätäilmoitus yleiseen hätänumeroon 112, käytä soittamiseen mahdollisuuksien mukaan 112-sovellusta. Ilmoita asiasta myös terminaalivalvojalle puh. 040 530 7031. <i>(Ohje hätäilmoituksen tekemiseen pelastussuunnitelman liitteenä 5).</i>
4.	RAJOITA	Jos tapaturman tai sairaskohtauksen on aiheuttanut jokin tilanne (esim. viallinen sähkölaite), huolehdi, ettei se aiheuta lisäonnettomuuksia.